



## Investeringar skapade bättre arbetsmiljö

<b>Arbetsplats:</b>	Kärragården, Broby
<b>Kontaktperson:</b>	Lars Andersson, tel 044-404555
<b>Arbetslivsfondens handläggare:</b>	Lars Johansson, Kristianstads län
<b>Skribent:</b>	Roger Olausson
<b>Sammanfattning:</b>	Företaget har investerat i ett höj- och sänkbart golv, övervaknings och kontrollsystem för att kunna överlåta mjölkningsarbetet mellan alla som arbetar på gården. Kraftfoderautomater i mjölkningsstallet har installerats och man har även genomfört en ombyggnad av befintliga automater för det nya övervakningssystemet. Samtliga investeringar har lett till ett positivt utfall.

### Bakgrund

Företaget bedriver mjölkproduktion med 180 mjölkkor. Åkerarealen är på 90 ha och används till största delen för fodergrödor, tillhörande fastigheten finns även lite skogsmark på 22 ha. Det finns förutom ägaren Lars Andersson, tre anställda på gården. Mjölkningsarbetet sker i ett separat mjölkningsstall med snedbås som tidigare hade 14 platser, men numera har 18 platser. Mjölkaren står i en grop och sätter på mjölkningsorganen snett bakifrån och från sidan på kon. Det är statistiskt belastande för muskler och muskelfästen i nacke och skuldror när mjölkningsorganet skall hållas upp med ena handen och spenkopparna skall träs på spenarna med den andra. Ett problem förutom tyngden och avståndet från kroppen, är att kon ofta placerar sitt yttre ben framför och i vägen från mjölkaren sett. Arbetstiden för mjölkningsarbetet är ca tre timmar, kvällsmjölkningsarbetet är något kortare.

En ofördelaktig arbetsställning kan ge upphov till sk belastningsskador i nacke, axlar, armar och handleder. Det är dessa skador man vill försöka förebygga.

### Mål

Det är viktigt att kunna anpassa arbetsplatsen individuellt efter kroppsmått. För att minska belastningen kan man gå flera vägar:

- \* minska exponeringstiden dvs omväxlande mjölkare morgon och kväll.
- \* minska belastningen på nacke och skuldror genom att:
  - minska eller avlasta vikten från mjölkningsorganet
  - minska avståndet mellan mjölkare och arbetsområde.
  - anpassa arbetshöjden mellan gropens golv och golvet där korna står individuellt för varje mjölkare.

## Genomförande

En ombyggnad av mjölkgruppen har genomförts genom att det befintliga golvet har fördjupats så att ett höj- och sänkbart golv har kunnat monterats.

Arbetshöjden mellan golv i grupen och golvet där kon står, kan lätt ställas in individuellt, med mellan 10 och 30 cm från betonggolvet i grupen.

För att kunna variera mjölkkningsarbetet mellan de anställda har en kontrollanläggning installerats, den hjälper till att hålla reda på de olika kornas individuella skötsel och behandling. Utrustningen kallas ALPRO och anpassar utfodringen av kraftfoder i förhållande till den inmätta mjölmängden. De kor som fordrar speciell behandling kan markeras via en kontrollpanel som finns vid varje mjölkkningsplats i grupen.

För att underlätta att locka in korna i grupen för mjölkning, har man installerat kraftfoderautomater även i mjölkkningsgruppen. På så sätt underlättas mjölkningen genom att korna snabbt går in på plats, utan att mjölka-ren behöver springa upp och ned för att jaga in dem.

## Resultat

Slutsumman för investeringarna stannade slutligen på ca 800 000 kr, att jämföra med det beräknade beloppet på 562 000 kr. Bidraget från arbetslivsfonden blev det beviljade maxbeloppet 56 000 kr. Målet med arbetsrotation, dvs att samtliga anställda skall kunna utföra mjölkkningsarbetet, är genomförd. Ett system med avbytarejänst är också infört och detta fungerar bra. Besparingar på fodersidan tror man mycket på, då det via kokontrollen går att styra exempelvis tilldelningen av kraftfoder. Sjukfrånvaro har man inga problem med och detta kan man kanske härleda till att de anställda uppfattar arbetsmiljön trivsammare än förut. De anställda säger också att i o m den nya tekniken lär de sig mer om djuren och man kan följa dem, dag för dag, på ett annat sätt än tidigare.

Belastningar och skador har man inte märkt av ännu och olycksfallsrisken bedöms som minimal då golvet är halkfritt. Den automatiska kraftfoder

tilldelningen har man haft mycket jobb med innan den har fungerat. Här har man tillsammans med Alfa-laval byggt samman styrutrustningen för kraftfodergivaren och fått den synkroniserad med datorn och portioneraren. Ideer finns till ytterligare förbättringar, exempelvis ventilation och belysning i befintligt stall, men dessa får komma efterhand.

## Värdering

Investeringarna blev på det hela taget något dyrare än beräknat, men enligt Lars Andersson och de anställda fungerar anläggningen numera alldeles charmant.